



ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ОСВІТИ, НАУКИ ТА ІННОВАЦІЙ

РІШЕННЯ

До протоколу № 27
від 13 квітня 2020 року

Про проект Закону України

“Про внесення змін до статті 8 Закону України

“Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”
щодо підвищення розміру стипендії та щорічної допомоги
(реєстр. № 2013 від 03.09.2019)

Розглянувши проект Закону про внесення змін до статті 8 Закону України “Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування” щодо підвищення розміру стипендії та щорічної допомоги (реєстр. № 2013 від 03.09.2019 р.), поданий народним депутатом України М.Цимбалюком, О.Майдичем, А.Пузійчуком, М.Волинцем та О.Абдулліним, Комітет зазначає наступне.

Законопроектом пропонується внести зміни до ст. 8 Закону України “Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування”, якими збільшити розмір стипендії та щорічної грошової допомоги на придбання навчальної літератури дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування. А саме:

1) збільшити розмір соціальної стипендії та встановити її у розмірі не меншому 150 відсотків розміру прожиткового мінімуму у середньому на одну особу;

2) щорічну допомогу для придбання навчальної літератури пропонується встановити в розмірі не меншому трьох місячних соціальних стипендій, яка їм призначена.

Головне науково-експертне управління Верховної Ради України висловило низку зауважень до законопроекту, зокрема щодо необхідності уточнення категорії осіб, для яких використовуватиметься прожитковий мінімум при визначені розміру соціальної стипендії. Також звертає увагу на необхідність дотримання вимог ст. 91 Регламенту Верховної Ради України та ст. 27 Бюджетного кодексу України щодо необхідності подання суб’єктами права

законодавчої ініціативи фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) до законопроектів, прийняття яких призведе до змін показників бюджету не лише у поточному році, а й у подальшому.

Міністерство фінансів України не підтримує законопроект, оскільки, за його розрахунками, реалізація законодавчої ініціативи підвищить соціальну стипендію дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, потребуватиме 182,0 млн. грн. додаткових видатків з Державного бюджету на 2020 рік. Натомість, такі видатки у Державному бюджеті на 2020 рік не враховані. Неінфляційні джерела покриття вказаних видатків на цей час відсутні.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету також зазначив, що прийняття законопроекту призведе до збільшення видатків з державного та місцевого бюджетів. Також термін набрання законопроектом чинності не відповідає вимогам частини третьої статті 27 Бюджетного кодексу України, згідно з якою закони України або окремі їх положення, які впливають на показники бюджету і приймаються після 15 липня року, що передує плановому, вводяться у дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

Міністерство соціальної політики України не підтримує законопроект, оскільки “у законопроекті застосовується визначення “прожитковий мінімум у середньому на одну особу”, яке не відповідає термінології та положенням чинного законодавства, та не дає змоги напевно розрахувати запропонований розмір соціальної стипендії”. Також відповідно до чинного законодавства соціальна стипендія виплачується у фіксованому розмірі. Застосування прожиткового мінімуму при визначенні розміру соціальних стипендій та інших соціальних гарантій не відповідає реальному рівню нужденості. Крім цього, підвищення стипендій відповідно до діючого законодавства здійснюється Урядом, виходячи з реальних можливостей видаткової частини державного та місцевого бюджетів.

Міністерство освіти і науки України, враховуючи визначення “прожиткового мінімуму на одну особу в розрахунку на місяць у розмірі...” в бюджетному законодавстві, запропонувало зміни до редакції статті 8 законопроекту, а саме:

“Дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, особам із їх числа, а також учням та студентам, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків, які навчаються, крім повного державного забезпечення виплачується соціальна стипендія в розмірі не меншому 150 відсотків прожиткового мінімуму на одну особу на одну особу в розрахунку на місяць у розмірі станом на 1 січня відповідного фінансового року, а також виплачується 100 відсотків заробітної плати, яка нарахована в період виробничого навчання та виробничої практики. Порядок виплати та розмір стипендії затверджується Кабінетом Міністрів України”.

Дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, особам із їх числа, а також учням та студентам, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків, які навчаються, до завершення навчання виплачується щорічна допомога для придбання навчальної літератури в розмірі не меншому

трьох місячних соціальних стипендій, яка їм призначена. Виплата зазначеної допомоги здійснюється протягом 30 днів після початку навчального року за рахунок коштів, що передбачаються для навчальних закладів у відповідних бюджетах”.

Також пропонується внести зміни до частини третьої, шостої, сьомої статті 8 Закону, яким врахувати усі категорії учнів і студентів, які у період навчання мають право на повне державне забезпечення, а саме:

- діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування;
- особи з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- учні та студенти, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків.

Враховуючи викладене, а також в цілому підтримуючи законодавчу ініціативу спрямовану на посилення соціальної захищеності вказаних у законопроекті категорій дітей, Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій в і р і ш и в:

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради проект Закону про внесення змін до статті 8 Закону України “Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування” щодо підвищення розміру стипендії та щорічної допомоги (реєстр. № 2013 від 03.09.2019), поданий народним депутатом України М.Цимбалюком, О.Майдичем, А.Пузійчуком, М.Волинцем та О.Абдулліним, за наслідками розгляду у першому читанні, повернути суб’єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Направити цей висновок Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики.

Голова Комітету

С.В. Бабак